

Συρρίκνωση οικονομίας και απώλεια εισοδήματος

Κώστας Μουτσιάνας, 17.09.2018

Η δεκαετής κρίση οδήγησε σε σημαντική συρρίκνωση της οικονομίας με την ύφεση να επικρατεί για αρκετά χρόνια και σε απώλεια του εισοδήματος με άμεσες συνέπειες στην αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Για την ανάκτηση του 'χαμένου εδάφους' και την επιστροφή σε επίπεδα προ-κρίσης θα απαιτηθούν αρκετά χρόνια και υπό την προϋπόθεση ότι θα ολοκληρωθούν οι μεταρρυθμίσεις για τις οποίες έχουμε δεσμευτεί.

Η βελτίωση της απόδοσης συγκεκριμένων δεικτών της οικονομίας είναι προφανώς καλοδεχούμενη αλλά θα πρέπει να αναλύσουμε την προέλευση της βελτίωσης και κατά πόσο αυτή είναι πραγματική. Συγκεκριμένα, παρατηρείται και συζητούμε βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας η οποία όμως δεν προέρχεται από ανάλογη αύξηση του επιπέδου παραγωγής αλλά από σημαντική μείωση του μισθολογικού κόστους. Το επίπεδο μισθών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα δημιουργώντας επιπλοκές στην εγχώρια κατανάλωση και αφήνοντας μελανά αποτυπώματα στον κοινωνικό ιστό. Από την άλλη πλευρά, όταν παρατηρείται αύξηση του μισθολογικού κόστους αυτή δεν μεταφέρεται στο πραγματικό εισόδημα αλλά αφορά αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών που επιβαρύνει τις επιχειρήσεις (και συνεπώς βλάπτει την ανταγωνιστικότητα).

Αντίστοιχη είναι η κατάσταση στους δείκτες της ανεργίας που ενώ γίνεται λόγος για μείωση, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι ευέλικτες μορφές εργασίας και η μερική απασχόληση κυριαρχούν στην αγορά εργασίας. Είναι σαφές ότι η μείωση της ανεργίας είναι θετική εξέλιξη για την οικονομία -ειδικά όταν αυτή είναι σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα- αλλά το πραγματικό όφελος είναι περιορισμένο. Σε αυτό πρέπει να προστεθεί και το γεγονός ότι υπάρχει σημαντική μείωση του ποσοστού των εργαζομένων με απολαβές μεταξύ 900-1.300 ευρώ και μετατόπιση τους στην κλίμακα των 700 – 899 ευρώ.

Η παραγωγή της χώρας έχει μειωθεί σημαντικά και οποιαδήποτε συζήτηση για έξοδο από την κρίση είναι ανεδάφικη. Η χώρα μας έχει ολοκληρώσει το τρίτο πρόγραμμα προσαρμογής. Δεν έχει βγει από την κρίση. Το ευμετάβλητο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον (αναταράξεις σε Ιταλία και Τουρκία) δυσχεραίνει την πορεία της χώρας στη μεταμνημονιακή εποχή και οικονομικές πολιτικές που θα εξυπηρετούν μικροπολιτικές σκοπιμότητες θα μας ξαναγυρίσουν πίσω.